

„POKROK“ vychodí každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakolcsa).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
príjmajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Nešťastie vo veľkom meste.

Vo veľkých mestách stávajú sa často také prípady o jakých sa ľuďom na vonkove ani nesníva. V mestách ožebračí sa mnoho ľudí z náhody, mnoho zase naschvál v úmysle sebevražednom, alebo mnohí ožbračení bývajú s pomsty. Náš obrázok predstavuje nám takéto nešťastie v Berlíne následkom neopatrnosti. Plynové vedenie bolo niekde chybné plyn vybuchol, sklepnicí ktorá blízko stála chytily sa vlasy, hostia od strachu dali sa na útek a ubohá sklepnicia tak sa dopálila že o pár dní zomrela. Teda opatrnosti nezbyva, každé moderné osvetlenie je nebezpečné, tak plyn, acetylen, elektrika, ľudí treba poučiť aby ľahkomyselne s týmto svetlom nezachádzali.

Naša Pomoc.

Zo Šaštína.

Zbadal som že kedykoľvek mal voľakto-
rý skalický národohospodársky spolok alebo
podnik svoje valné zhromaždenie, navštevajúcu
nedeľu už bol článok o tom že spolku alebo
družstve v „Pokroku“, a vysvetlené boli dob-
ré stránky spolku a poukázano aj na slabosti.

Tieto články som vždy s pozornosťou, sle-
doval. rád čítaval a mnoho dobrého sa z nich
naučil a teraz myslím si, že pre mnohých na-
šich spolubratov to prospešné bude, keď tiež
pre poručenie opíšem účinkovanie úverkového
spolku v Šaštíne.

Šaštín známý bol ako stredisko obchod-
ného života, mal mnoho kupcov ktorí boli už
„grossistami“ ako sa to hovorí, vo veľkom
nakupovali a od nich kupci susedných osád
odobierali tovar. Žiaľ Bohu medzi týmito kup-
cami, nebolo ani jedného kresťana. A v tomto
konkurenčnom mieste pred piatimi rokmi opo-
vážil si jeden chudobný a slabý kaplán menom
Jozef Makás založiť úverkový spolok pod me-
nom „ľudovej banky“ a potravný spolok.

Čtení čitatelia môžete si to predstaviť,
ako sa na tieto veci hľadelo, bo náš Šaštín v
ohľade obchodnom podobal sa úplne Vrbové-
mu alebo Novému Mestu nad Váhom, slovom
bolo to hniezdo z ktorého kresťanský obchod
bol úplne vytisnutý.

A teraz náš úverkový spolok čili ľudová
banka mala viac ako pol milióna korún obratu
a účet vkladov a účastín robil 153 tisíc korún.
Rezervná základina obnáša 3030 kor. 68 hal.

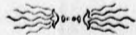
A úverkový spolok náš života schopým
sa ukázal vzdor tomu že má veľku konkuren-
ciu v tunajšom maďarsko-nemeckom, kresťan-
sko-židovskom peňažnom ústave.

Čo sa ale dotýče nášho potravného spolku,
ten nie len že nezabíja konkurencia, ale náš
potravný spolok otvoril štyri filiálky a sice
v Čároch v Kuklove u Novéjvsí a v Závodoch.

Potravný spolok, ktorý bol založený s 9164
korunami ma teraz už 8781 korún res. základiny.
Obrat ústredného spolku bol 310712 kor. 19
halierov. V Čároch bol obrat 26445 kor 22
hal., v Kuklove 33676 kor. 23 hal., v Novej
Vsi 42475 kor. 97 hal., v Závodoch 33427 kor.
41 hal. Majetok všetkých týchto spolkov ob-
náša asi 72 tisíc korún.

Vedenie týchto spolkov spočíva na ra-
menách šaštínskeho pána kaplána Ladislava
Nemetkay, muža za dobrobyt ľudu pracujúceho,
bezúšného, obetivého. Ja jako spolkar privo-
lávam mu na slávu a prajem ľudu nášmu na
vidieku mnoho takýchto kňazov.

R.

Stromy sú verní priatelia člo- veka od kolisky až do hrobu.

Píše: Šoporňan.

Milí roľníci! Vy už snáď viete, čo je to
tá príroda. Kto by to ale ešte nevedel, pozna-
menám, že pod slovom „príroda“ rozumieme
všetky Bohom stvorené veci, ktoré sa jak na
nebi, tak aj na zemi nachádzajú. Tieto stvo-
rené veci — predmety — menujú sa prirod-
nými telesami, medzi ktorými je mnoho tak-
ých, ktoré sú našimi priateľmi, ale aj takých,
ktoré sú našimi nepriateľmi. O týchto našich
nepriateľoch nechcem vám teraz písať, ale len
o tých, ktoré nám chosť donášajú.

Slovák hovorí: „Koničok, tatičok a kra-
vička, mamička.“ A prečo tak hovorí? Preto,
lebo vie, že kôň a krava sú veľmi užitočné

domáce zvieratá. Pomyslite si len, milí roľníci,
jak ťažký život by sme mali, keď by sme my
museli vóz, pluh a bránu ťahať, zbožie a iné
veci na kare domov svážať! Hej veru! trpký
by to bol život. Preto statočný roľník váži si
svoje domáce zvieratá, dobre ich opatruje,
ohvália Boha, že tieto ku pomoci človeka
stvoril.

Ale nielen medzi zvieratmi, ale aj medzi
rastlinami má roľník mnoho dobrých priateľov,
na ktorých už sám Boh nás upozornil vtedy,
keď pre prvých našich rodičov krásnu záhradu
stvoril. Do tejto záhrady postavil Adama a nie
na pustatinu, jako by to bol chcel povedať:
„Človeče váži si stromy, lebo tieto nielen hmotný
(materiálny) ale aj duševný úžitok ti doniesť
môžu, jestli nezameškáš tieto rozmnožovať a
rozumne opatrovať. A v pravde, milý roľníku,
strom je našim sprevádzačom od kolisky až
do hrobu.

Už malé dieťa k spánku do kolisky ukla-
dajú. Koliska je z dreva. Izebné a hospodár-
ske náradie je najviac z dreva šotovené. A
keď zomre, do čoho že vložia naše telo?
Do rakve, ktorá je tiež z dreva. Teraz sám
vidíš, že je strom tvojim verým priateľom od
kolisky až do hrobu. Ano, strom je tak nevy-
hnutne potrebná vec, bez ktorej sa zaobiš
nemôžeme. V každom čase, či v zime lebo
v lete máme našu potrebu.

V lete, pri veľkej horúčosti volá robot-
níka a počestného: „Poď, odpočín si v mojom
chládku!“ V zime kúri nám zas naše kachle a
shrieva naše skrehlé telo. Stromy chránia naše
domy pred veľkými víchricami a zamedzujú
ďalšie rozširovanie sa ohňa. Keď je moc snahu
jako aj v noci ukazujú počestnému smer cesty,
aby nepobľúdil. Teda značiteľné. A na jar!
Či to není radosť dívať sa na krásno kvitnúce
stromy a kochať sa v tom? Ešte však väčšia
radosť je v lete lebo v jaseň teší sa krásnemu
ovociu, ktoré sa na nás len tak usmieva.

Stromy veľmi prispievajú k udržovaniu
nášho zdravia. Dobré zrelé ovocie je výborný
liek, ktorého požívanie nielen odháňa ale aj
vylicí mnohé nemoci, preto v Anglicku není
frištuka, obeda a večere bez ovocia a keď ne-
majú čerstvého, jedia zavárané ovocie. Preto
anglické deti — jako som to čítal — sú zdravé
a vyzierajú jak rozkvitlé ruže.

Aj kvet niektorých stromov — lipa a
kbez (baza) — je hotový liek, čo je každému
dobře známo. (Pokrač. nasl.)

Sila organizácie.

Staré heslo, u nás nové. Otrepané slovo a
predsa málo rozšírené a ešte menšej pochopené.
Organizácia, spolky to sa neustále opakuje na
schôdkach na zhromaždeniach a predsa ľud
nepochopuje, nerozumie, nedá sa viesť. Pochop-
uje ale pomaly, dá sa viesť ale pomaly, u
nás všetko ide krokom a nie skokom.

Sme o 50 rokov pozadu za Nemeckom a
30 rokov pozadu za Rakúskom. Moravcu, má-
me hrúzu doháňať ale nechceme, či nevládze-
me utekať k cieľu aby sme zameškané dohoni-
li. Je to pochopiteľné, keď žiadajú na nedou-
čenom majstrovi zedníckom aby prv nežli by
sostavil plán, vystavil palác, kostol to nemož-
no. Preto ani to není možné aby náš ľud do-
honiť všet o naraz. Duch času ziada na ňom
všetko. Aby vedel čítať, písať, počítať, aby sa
vyznal zákonoch, v politike, v obchode, v od-
bornom vedení svojho hospodárstva atď. duch
času ziada na našom sedliakovi a remeselní-
kovi aby vedel všetko čo zná sedliak, reme-
selník, Nemeck, Čech. Odtiaľto pochodí závisť
nevzdelaného proti vzdelanému, učenému. Uče-
nejší, skorěj lahšie zarobí groš, skorěj lepšie
predá a snadnejšie bojuje na veľkom boji
živctnom.

Náš človek nemohol sa vzdelat, nemal
priležitosti, nikdo nestaral sa o neho každý
považoval ho, niečo malého nizkeho za nullu
ktorá nepočíta. Tak zaslepené, nenávisťplné
boly panujúce triedy proti ľudu a jeho život-
ným zájomom. Dnes mstia sa na krajine hriechy
minulých rokov.

Dnes trpi biedou všetko.

Dnes zo sedliackej krajiny, máme krajinu
nadeníkov, miesto štátu bohatého chudobný, miesto

štátu kresťanského štát pohanský.

Nedá sa dohoniť za rok, dva, čo zameškal
vek. Ale nepracovať a čakať na spásu znamená
samovraždu.

Dohoniť sa dá mnoho, prácou a zase len
prácou.

Organizáciou na každom poli môžeme
dohoniť susedov, môžeme nabyť novej sily pre
bu dúce, veky V organizácii je moc, sila i spása.
Dr. B.

Smieme, — smejme.

Smieme dýchať, nie však hovoriť;
smieme mlúviť, nie však našu reč;
smieme tiež žiť, však len živoriť,
tiež bojovať, však za cudziu vec!
Nám nie treba pomstva, nenavistiť;
sme kresťania, sme kost slovenská;
nech netrapi zlosť nás ni závisť, —
Tak to káže viera kresťanská.

Krv slovenská sme a kresťania,
háme si reč a našu vieru tiež;
bárs nepravnik nám ju pohania.
Všetko má len časnu! — Kiež
boj za vieru, je nám povinnosť;
boj za mlvu, — buď sväte právo! —
Čo nás hatí, je len revnivost;
preč s ňou! — pójde všetko tak hravo!

Že v nás sila tiško len drieme, —
stará pravda to už, správna;
svorným duchom jarmo straseme,
potom zvieme čo sme od dávna,
Smieme dýchať, — smejme hovoriť;
smieme mlúviť, — smejme našu reč;
nie živoriť, — smejme tiež aj žiť,
vždy bojujme. — však za našu reč!

Strýčko Ferdinand.

Hospodárstvo.

Svépomoc roľníka. Všade pomáha si
roľníctvo samo, u nás toho má zvlášte zapotre-
by lebo nik nestará sa oň. V Nemecku tam
vláda prispela na pomoc zemedelstvu, s och-
ranou colnou politikou, uzavrela nemecké hra-
nice pred dobytkom ruským, rakúsko-uhor-
ským, pred prasatami a donútila takto domáci
konsum k nákupu doma, čo nemecký sedliak
zapýtal to musel másiar dať. Následkom tejto
rozumnej hospodárskej politiky velice stúpla
zámožnosť nemeckého sedliaka. Blahobyť sed-
liakov cíti i remeslo a obchod, lebo bohatý
roľník investuje, stavá, kupuje. U nás sa pre-
váža hospodárska politika taká, že roľnícke
zájmy zapredajú sa pre „vyššie zájmy poli-
tické“ a pripustí a ohromné clo na našu pše-
nicu na náš jačmeň aby sme do Nemecka nič
nemohli predat. Dajte si pozor jako sa to po-
znáť počíti.

Nové clo totiž není v platnosti od marca
1906, ale ponevác sa už popredu všetci kupci
zásobili, včulajšie malé obch. nepadajú na váhu

Tu je odpomoc, len v tuhej organizácii
roľníctva.

Spolky, družstvá, zvýšenie domáceho kon-
sumu, domácej spotreby.

Pozdvihnutie hospodárskeho priemyslu.
Hľadanie nových trnov pre naše výrobky.
Pozdvihnutie dobytčárstva.

Podpora mliekarstva.
Stále poučovanie a vzdelávanie roľníctva
prednáškami, kruhami, schôdkami, cestami a
výstavami.

V prvom rade držíme za potrebné uspo-
riadanie veľkého roľníckeho sjazdu ktorý by
o všetkých otázkach pojednal a roľníkom pre
ďalšiu obranu hospodársku úpravu dal.

Roľníci rozmýšľajte o sjazde!
Malo by sa zadržat na svatodušné sviatky!?

Ceny surového cukru stúpajú. Jako-
náhle porebili páni fabrikanti smuly a sedlia-
kov dobre sekli, hneď dostal cukor cenu. Dnes
už stojí surovina 19.50 až 20 K.

Vrba bude mať v hospodárstve tiež svo-
ju cenu. Lyko vrbové dáva čiernavú látku.
Vynálezca je patentovaný. Robia sa už z lyka
vrbového, provazy, vreca, plachty atď.

Čo nového doma?

Tulipány už kvitnú, nie v zahradách ale v obchode Emila Fischera v Pešti, kde kdo usiluje sa kúpiť tulipán, pretože načo to nikdo nevie. Grófy a vysoké panie s tulipánmi choú rozznať biedu, nedostatok práce a vystaňovalectvo.

Koloman Széll bol vo Viedni a hovoria že tajne vyjednával, ale nebol pripustený k jeho Veličenstvu. Nové voľby nebudú vypísané. Skandalozná afera sbiskupom Bubišom vynáša na povrch porád nové svinstva. Pastierske listky Bubišové zostavoval žid. Hajníci, a bohé dušičky !!

Čo nového vo svete?

Po 21 dňoch vytiahli z Courrierských bani 13 živých banikov. Je to pravý zázrak že sa títo ľudia udržali pri živote. Dvadsať jeden dní vo tme bez vody, jedlá, v baniach naplnených otravnými plynami, smradom mŕtvých čiel, uhynutých koňov, to je čosi strašného. Banici vyzerali jako mŕtvolky, na vzduchu omŕlievali. Živilí sa masom, skapaných koňi, pili moč miesto vody, jedli oves čo našli v maštalach. Pri zachráných prácach narazily na nich náhodou a vytiahli ich na svetlo božie. Rozruch urobilo to veľký.

Drobné zprávy.

Na Kvetnú nedeľu Prednáška p. profesora Kolíška v Kat. Kruhu v Skalici. Hora olivetská, umučenie Pána, Krížová cesta. Svetelnými obrami bude všetko doprovozené.

Vstupné na sedenie 40 hal. na státie 20 hal deti 10 hal. Začiatok o 8 hod. večer!

— Z Radošovec, sa dozvedáme že tam krásny kostolný spev zahyne, lebo niektorí páni aby sa mohli s chorusa dívať nechceli tam spevákov trpeť. Naopak „chór“ jako to už i slovo uhazuje je pre „sbor“ teda pre spevákov a nie pre pohodlie niektorých ľudí!

— Z Holič. U nás bolo minulú nedeľu valné zhromaždenie Pomocnej Pokladnice. Zmenu neprinieslo ani toto zhromaždenie lebo naši ľudia len mlčia všade. Preto nesnížil sa úrok od požíčiek na 5 1/2 % (Toto je v Skalici dva roky zavedené. Red.)

— Sošitie rauených žíl. Zajímavé pokusy previedol na viac zvieratách dr. Alexius Carrel, professor na universite v meste Chicagu v tom smere, či i rozrezané žily možno sošit a či sa žily opäť srastú? Jednu časť hlavnej tepny na krku na stehne odstránil a na to miesto dal tiež tak veľké žily. Žily potom sošil a podarilo sa mu do poriadku uviesť kolovanie krvi. Náhradné žily dokázali sa byť dost silnými. Jestli sa tieto pokusy vydaria aj v praxi, v tom páde v ranhojšie stve učinény bude veľký pokrok.

— Podivný trest Vo Francúzsku na niektorých stranách panujú zvláštne obyčaje. Tak ku príkladu sudca odsúdeného človeka na miesto peňaznej pokuty a väzenia potresce tým, že musí zametať ulicu, očistiť verejnú sochu atď. V Condé-sur-Noireau sudca v lete odsúdi obžalovaného, aby tri dni zametal ulicu, v zime zas, aby dva tri dni odmetal sneh. Najzaujímavejšie je, že posúdený nemusí osobite vybaviť túto prácu, ale si môže voľakoho najat.

— Náramnice zo skla. Najnovší šperk, ktorý začínajú ženské s obľudou nosiť, je zo skla zhotovená náramnica. Táto móda pochádza bezpochyby z Egypta, poľahke od afrických domorodcov, ktorí všelijaké čačky navesajú na seba a medzi iným nosia na ruke sklené kariky. Nový šperk je však taký tenký, jako tie malé strieborné obrúčky, z ktorých 5— nosia ženské na rukách. Teraz tieto strieborné obrúčky vytisnú z módy sklené obrúčky ktoré sú tiež tenké a rozličnej farby.

Odvolanie.

Ja níže podpísaný osvedčujem sa, že som urazil na cti skrz ztratené peniaze pani Szabovú čo i touto cestou odvolávam. Lud. Tyršel.

Púť do Lurdu.

Toho roku 6. mája pohne sa púť do Lurdu, výborné to národné miesto vo Francúzsku, s podotknutím Einsiedeln. — Lyon — Purayf le — Monial a Zürichu. Celá cesta bude trvať 14—15 dní a tak 20. mája môže každý doma byť. Obširnejší program je k dostaniu u farného úradu v Saštine (Sasvár Nyitra m.), ktorý ho ochotne zašle prihlásajúcim sa.

Oznamy

Obleky

pre mužských i chlapcov, z dobrých látok a solidne vypracované vo veľkom výbere sú k dostaniu

u Emanuela Hofbauera, mužského krajčira v Skalici.

Chlapca z poriadnej a kresfanskej rodiny prijme do učenia

Karol Macoň másiar v Uh. Skalici.

Dom na predmestí je na predaj, pozostáva 1 izba, kuchyňa, komora, maštál, dvor a humno. Kto chce kúpiť nech sa prihlási u pána J. Chlamtatscha v Uh. Skalici.

Hľadajú sa 2 mladý sedlársky pomocníci a 2 učni sa príjmu na prácu miešanú, u Karla Eitnera, nástupca v Holiči.

Kedy musíme prikrmovať statok krmným vápnom?

1. Pri všetkých chorobách kostí, zvlášte pri máknuti, krehkosti a jej predznakoch; lízavosti, keď statok handry, chlpy, a vlnu žere, keď drevo odhrýza, keď má riedky, kysle zavaňajúci trus. Tu pomôže jedine krmne vápno.
2. Keď sa statok takým krmom kŕmi, ktorý obsahuje málo vápna a minerálnych súčiastok. V suchých rokoch alebo z krmu v horúčostach koseného je to vždy.
3. Keď sa statok napája vodou ktorá je málo vápenatá.
4. Keď sa dáva statku seno alebo otava, ktorá je dažďom alebo povodňou vymoknutá.
5. Keď sa statok kŕmi krmom obsahujúcim mnoho kyselín, alebo ktorý tvorenie sa kyselín v črevách podporuje.
6. Keď sa statok behá, hŕka atď. Tak u kráv, ako kobýl, sviň alebo ovcí, preto, že je treba, aby za týchto okolností zviera vyžívalo nielen svoje vlastné kosti, ale aby tvorilo i kostru mládat. To je dôležité menovite v druhej polovici nabeňania a nahúkania atď. a kým mladé cucia.
7. Pri mladom statku a hydine je prikrmovanie krmným vápnom nevyhnutné. Tým zabezpečí sa vývin zdravej kostry.
8. Keď sa statok v značnej miere kŕmi plodmi korenými a odpadmi z fabrik (skroj-kami vepy, rizkami, výpalkami atď.
9. Pri statku, ktorý kŕmi sa y dusných a vlhkých stajňach, pri nedostatku svetla a vzduchu, preto, že je statok za takýchto okolností rôznym nemociam náchylný.
10. Dojným kravám, ktorým treba nahradit značné množstvo kyseliny a vápna, ktoré v mlieku denne ztrácajú a ktoré nemožno samým krmom nahradit.
11. Keď statok ani pri dobrom krme neprospeva, keď je plemenný dobytok chudokrevným alebo keď chudne bez toho, že by bolo niektorú nemoc na ňom pozorovať. Keď na príklad bujak je neplodný.
12. Hydinu prikrmovať krmným vápnom menovite počas prehnutia je veľmi dôležité. Dľa mnohých pokusov s hydinou robených osvedčuje sa tento prídavok veľmi dobre, lebo hydina rýchle rastiú, včas začne vajcia nieť a pre dochovávanie a masť chytro dorasta.

Pravé krmne vápno so značkou

„HOSPODÁR“

Dostať:

5 kg vrecko za K. 2.— 50 kg vrece za K. 12.—

výhradne v sklade

Jesenský v Lipt. Sv. Mikulaši.

Obširne návody a plakáty zadarmo. — Hodí sa pre každý druh statku.

Ján Novomestský

strojník a mechanik v Holiči

Odporúčam svoj hojne zásobený sklad

šicích strojov a bioiklov za ľavné ceny.

Pánov hospodárov upozorňujú na môj sklad hospodárskych strojov.

Správy šicích strojov prevezmem za ľavnú cenu.

Mój drahý mužičku!
 ja by som Ta mala veľmi rada,
 keď by si mi a naším dievčatom
 kúpil krásne

SUKNE LODENOVÉ
 veľmi praktické, ktoré za každú ce-
 nu počínajúc od 55 — 60 a 70 kr.
 vyše vyrába dobiekrou zasiela jedine.

Tkáčsky záv. **A. Jelinka v Lisku.**
 pp. Jimramov. Morava.
 v zorky zdarma a franco.

Parné a vanové kúpele

nachodia sa v Uh. Skalici na Horních maje-
 roch pri novej pálenici.

Kúpele sú otvorené každodenne ráno od
 7. hod. do 1. hod. a odpoľudnia od 2. do 5.
 hod. Každý štvrtok popoludní parný kúpeľ je
 pripustený jedine osobam ženského pohlavia.

Cena jedného kúpeľného lístka (bez bie-
 lizne) je 80 halierov.

Predplátne na 10 kúpeľných lístkov je
 7 korún.

Preto prosíme aby všetci čistotu milu-
 júci India často navštevovaly tieto kúpele
 lebo „čistota je pol zdravia“.

Sviece kostolné
 všetkých druhov

**voskové a polovoskové
 sviečky**

stolné stearinové a paraľinové, hladké
 a krútené biele lebo barevné, ďalej

mydla
 ku praniu a voňavé
 (toilettné), všetky
 v najlepšej jakosti dodáva naj-
 ľavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis. a
 kral. dvornia tovareň
 na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
 Hradec Králové, Kral. České.
 Založeno roku 1816.

Pre dôstojné farné úrady zvláštné ľavné ceny!
 Solidna česká kresťanská firma.

Moderné zařízené továrny firmy
**První moravská rolnická továrna
 akciová**
 na soustředěná hnojiva a lučebniny
 v **Přerově.**
 doporučují co nejlépe
**Superfosfát z kostné moučky
 a Superfosfát nerostný**
 Za ceny konkurenční a za podmínek nejprí-
 znivějších
Smišovaná hnojiva k řepě, ječmenu, chmeli,
 atd. Kostní moučku rozloženou, káinit, drasel-
 naton sůl jakož i ostatní druhy hnojiv lze kou-
 piti za ceny najnižší.
 Žádáme veškeré zemědělece, aby ve vlastním
 zájmu požádali nás o nabídku, kterouž ochotně
 a co nejrychleji vyřídíme.

K A Š E L
 ulehčí a vyměšování chrchlů velmi pod-
 poruje piti

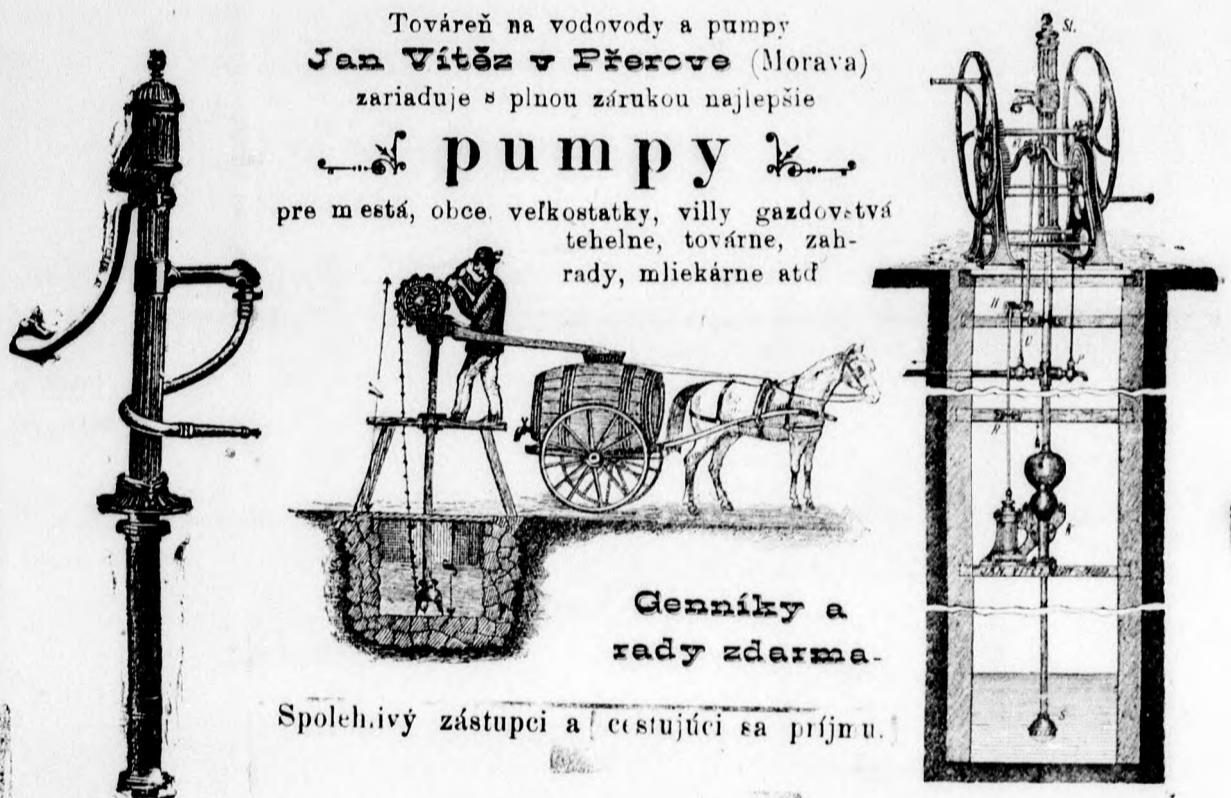
**LUHACOVICKEJ
 KYSELKY**

Pri dráždivosti hrtanu studeným nápojem
 radno piti **Luhačovskou** s teplým mlé-
 kem, jako Selterskou,
 Léčbu pitím možno doplňovati vdechová-
 ním rozprašené **Luhačovické Aloisky**
 (inhalaci)
 Správa lázní v Luhačovicích.

Tovareň na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
 zariaduje s plnou zárukou najlepšie

pumpy

pre mestá, obce, veľkostatky, villy gazdovstva
 tehelne, továrne, zah-
 rady, mliekárne atď

**Genníky a
 rady zdarma.**

Spolehlivý zástupci a cestující sa príjmu.

Každá sporivá gazdina
 používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM — SO SOKOLOM
 Docieľi tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava

